

ØKONOMISTYRING

Løsningsforslag oppgave 7.8 – 7.11 i læreboken

Om løsningsforslagene

Vi har brukt ferdigmodellen Regnskapsanalyse til å beregne nøkkeltallene i disse oppgavene. Vær oppmerksom på at ikke alle nøkkeltall er relevante for alle typer virksomheter. Bruttofortjenesten er for eksempel bare aktuell for handelsbedrifter.

I kommentarene til disse oppgavene er det ikke tatt med forklaringer på de ulike nøkkeltallene. Det er heller ikke tatt med standardteori om forhold utover nøkkeltall som bør vektlegges ved analyse av den økonomiske situasjonen.

I disse oppgavene er alle tallene oppgitt i hele tusen kroner.

Oppgave 7.8 Døgnbua AS

Navn/oppgave: 7.8

Regnskapsanalyse for Døgnbua AS

Resultatregnskap	Regnskap for 2012	Regnskap for 2011	Endring	Endring i %
Salgsinntekt	33 242	31 827	+1 415	+4,4 %
Annen driftsinntekt				
Sum driftsinntekter	33 242	31 827	+1 415	+4,4 %
Varekostnad	19 860	19 752	+108	+0,5 %
Beholdningsendringer				
Lønnskostnad	5 877	5 877		
Av- og nedskrivning	370	382	-12	-3,1 %
Andre driftskostnader	3 614	3 420	+194	+5,7 %
Sum driftskostnader	29 721	29 431	+290	+1,0 %
Driftsresultat	3 521	2 396	+1 125	+47,0 %
Finansinntekt (renteinntekt o.l.)	34	68	-34	-50,0 %
Finanskostnad (rentekostnad o.l.)	6	8	-2	-25,0 %
Ordinært resultat før skattekostnad	3 549	2 456	+1 093	+44,5 %
Skattekostnad på ordinært resultat	995	689	+306	+44,4 %
Ordinært resultat	2 554	1 767	+787	+44,5 %
Ekstraordinær inntekt				
Ekstraordinær kostnad				
Skattekostnad på ekstraordinært resultat				
Årsresultat	2 554	1 767	+787	+44,5 %

Balanse	Regnskap for 2012	Regnskap for 2011	Endring	Endring i %	Inngående balanse 2011
Eiendeler					
Sum anleggsmidler	857	975	-118	-12,1 %	1 140
Sum omløpsmidler	6 483	6 142	+341	+5,6 %	5 395
Varer	1 026	1 659	-633	-38,2 %	743
Kundefordringer	2	6	-4	-66,7 %	7
Sum eiendeler	7 340	7 117	+223	+3,1 %	6 535
Egenkapital og gjeld					
Sum egenkapital	2 157	2 124	+33	+1,6 %	1 797
Sum langsiktig gjeld					30
Sum kortsiktig gjeld	5 183	4 993	+190	+3,8 %	4 708
Leverandergjeld	523	1 817	-1 294	-71,2 %	610
Sum gjeld	5 183	4 993	+190	+3,8 %	4 738
Sum egenkapital og gjeld	7 340	7 117	+223	+3,1 %	6 535

Nøkkeltall lønnsomhet	Totalkapitalrentabilitet	Egenkapitalrentabilitet før skatt	Egenkapitalrentabilitet etter skatt	Bruttofortjeneste	Resultatgrad (%)	Driftsmargin (resultatet av driften i %)	Kapitalens omløpshastighet	Gjennomsnittlig gjeldsrente
Nøkkeltall fra regnskapet for 2012	49,2 %	165,8 %	119,3 %	40,3 %	10,7 %	10,6 %	4,6	0,1 %
Nøkkeltall fra regnskapet for 2011	36,1 %	125,3 %	90,1 %	37,9 %	7,7 %	7,5 %	4,7	0,2 %

Nøkkeltall likviditet	Likviditetsgrad 1 i %	Likviditetsgrad 2 i %	Arbeidskapital i kr	Arbeidskap. i % av oms.	Gj.sn. omløpsfart varelager	Gj. snittlig lagringstid	Gj. sn. kred. tid kunder	Gj. sn. kred. tid leverand.
Nøkkeltall fra regnskapet for 2012	125,1 %	105,3 %	1 300	3,9 %	15	24	0	17
Nøkkeltall fra regnskapet for 2011	123,0 %	89,8 %	1 149	3,6 %	16	22	0	18

Nøkkeltall soliditet	Egenkapital prosent	Gjeldsgrad i %	Langsiktig gjeldsandel %	Kortsiktig gjeldsandel %	Langs. lagerfinansiering	Finansieringsgrad i %
Nøkkeltall fra regnskapet for 2012	29,4 %	240,3 %		70,6 %	126,7 %	39,7 %
Nøkkeltall fra regnskapet for 2011	29,8 %	235,1 %		70,2 %	69,3 %	45,9 %

Kommentarer:

Lønnsomhet

Lønnsomheten er svært god og har økt betydelig det siste året. Totalrentabiliteten har gått opp fra 36,7 % i 2011 til 49,2 % i 2012. Det skyldes i første rekke økte marginer. Salgsinntektene (driftsinntektene) har økt med 4,4 % mens varekostnaden bare har økt med 0,5 % og summen av driftskostnader i alt med 1 % - langt mindre enn driftsinntektene. Vi ser derfor en betydelig

økning både i bruttofortjeneste, driftsmargin og resultatgrad. Kapitalens omløpshastighet er høy. Dette er med på å forklare den høye totalrentabiliteten (jfr. DuPont-modellen). Gjennomsnittlig gjeldsrente er lav, og har sunket det siste året. Bedriftens lave finanskostnader tyder på lite rentebærende gjeld. Egenkapitalandelen har gått noe ned det siste året. Dette bidrar til en svært høy *egenkapitalrentabilitet*. Den høye lønnsomheten skyldes sannsynligvis en sterk posisjon i markedet grunnet plassering, vareutvalg, åpningstider m.m. kombinert med sterk kostnadsbevissthet og effektiv drift.

Finansiering

Alle anleggsmidlene er langsiktig finansiert, i dette tilfellet av egenkapital siden bedriften ikke har langsiktig gjeld. Finansieringsgrad 1 som er forholdet mellom anleggsmidler og langsiktig kapital, her regnet i %, er 39,7 %. Minstekravet er at dette nøkkeltallet skal være mindre enn 100 %. Jo lavere finansieringsgraden er, desto større er andelen av den langsiktige kapitalen som er investert i omløpsmidler. Arbeidskapitalen (OM – KG) viser hvor mye av omløpsmidlene som er langsiktig finansiert. Et krav det er vanlig å stille, er at minst 50 % av varelageret bør være langsiktig finansiert. Nøkkeltallet langsiktig lagerfinansiering (arbeidskapitalen i % av varelageret) viser at i Døgnbua AS utgjør arbeidskapitalen 126,7 % av varelageret. Det overoppyller normen.

Både varelageret og anleggsmidlene har gått ned det siste året. Det tyder på mer effektiv bruk av kapitalen.

Soliditet

En egenkapital på tett under 30 % er i underkant av standardkravet på 30 – 40 %, men regnes likevel som tilfredsstillende på grunn av relativt små anleggsmidler og høy lønnsomhet.

Den kortsiktige gjeldsandelen (KG i % av totalkapitalen) på 70,6 % er stor. Vi ser at den største gjeldsposten er utbytte. Dette har økt kraftig det siste året.

Likviditet

Likviditetsgrad 1 er 125,1 % (norm: 200 %) og likviditetsgrad 2 er 105,3 % (norm: 100 %). Selv om L1 er under normen, synes det ikke å være særlig grunn til å bekymre seg for likviditeten. Først og fremst på grunn av den høye lønnsomheten. Døgnbua AS har dessuten en stor kontantbeholdning, relativt kort lagringstid for varene og hovedsakelig kontantsalg. Mesteparten av kontantbeholdningen vil gå med til å betale utbytte. Når dette er delt ut, dekker resterende kasse/bankbeholdning leverandørgjelden og offentlige avgifter. Diverse fordringer er noe større enn annen kortsiktig gjeld.

Konklusjon

Så lenge bedriften går så bra økonomisk er det liten grunn til å bekymre seg for soliditet og likviditet. Vi regner med at disse forholdene ble vurdert da årets utbytte ble vedtatt. Bedrifter med større sans for forsiktighet, ville satt av en større andel av overskuddet i gode tider for å møte dårligere tider. Dette ville bidratt til å bedre likviditeten og soliditeten.

Oppgave 7.9 Sirilund Rør AS

Regnskapsanalyse for Sirilund Rør AS

Resultatregnskap	Regnskap for 2013	Regnskap for 2012	Endring	Endring i %
Salgsinntekt	23 428	18 736	+4 692	+25,0 %
Annen driftsinntekt				
Sum driftsinntekter	23 428	18 736	+4 692	+25,0 %
Varekostnad	12 387	9 197	+3 190	+34,7 %
Beholdningsendringer				
Lønnskostnad	7 689	6 953	+736	+10,6 %
Av- og nedskrivning	194	183	+11	+6,0 %
Andre driftskostnader	2 115	1 888	+227	+12,0 %
Sum driftskostnader	22 385	18 221	+4 164	+22,9 %
Driftsresultat	1 043	515	+528	+102,5 %
Finansinntekt (renteinntekt o.l.)	37	136	-99	-72,8 %
Finanskostnad (rentekostnad o.l.)	142	198	-56	-28,3 %
Ordinært resultat før skattekostnad	938	453	+485	+107,1 %
Skattekostnad på ordinært resultat	266	129	+137	+106,2 %
Ordinært resultat	672	324	+348	+107,4 %
Ekstraordinær inntekt				
Ekstraordinær kostnad				
Skattekostnad på ekstraordinært resultat				
Årsresultat	672	324	+348	+107,4 %

Balanse	Regnskap for 2013	Regnskap for 2012	Endring	Endring i %	Inngående balanse 2012
Eiendeler					
Sum anleggsmidler	821	3 198	-2 377	-74,3 %	4 474
Sum omløpsmidler	7 573	6 848	+725	+10,6 %	4 998
Varer	1 712	1 651	+61	+3,7 %	1 340
Kundefordringer	3 573	3 854	-281	-7,3 %	2 508
Sum eiendeler	8 394	10 046	-1 652	-16,4 %	9 472
Egenkapital og gjeld					
Sum egenkapital	2 637	2 265	+372	+16,4 %	3 108
Sum langsiktig gjeld	1 908	3 774	-1 866	-49,4 %	3 495
Sum kortsiktig gjeld	3 849	4 007	-158	-3,9 %	2 869
Leverandergjeld	1 102	1 217	-115	-9,4 %	1 089
Sum gjeld	5 757	7 781	-2 024	-26,0 %	6 364
Sum egenkapital og gjeld	8 394	10 046	-1 652	-16,4 %	9 472

Nøkkeltall lønnsomhet	Totalkapitalrentabilitet	Egenkapitalrentabilitet før skatt	Egenkapitalrentabilitet etter skatt	Bruttofortjeneste	Resultatgrad (%)	Driftsmargin (resultatet av driften i %)	Kapitalens omløps-hastighet	Gjennom-snittlig gjeldsrente
Nøkkeltall fra regnskapet for 2013	11,7 %	38,3 %	27,4 %	47,1 %	4,6 %	4,5 %	2,5	2,1 %
Nøkkeltall fra regnskapet for 2012	6,7 %	16,9 %	12,1 %	50,9 %	3,5 %	2,7 %	1,9	2,8 %

Nøkkeltall likviditet	Likviditetsgrad 1 i %	Likviditetsgrad 2 i %	Arbeidskapital i kr	Arbeidskap. i % av oms.	Gj.sn. omløps-fart varelager	Gj. snittlig lagringstid	Gj. sn. kred. tid kunder	Gj. sn. kred. tid leverand.
Nøkkeltall fra regnskapet for 2013	196,8 %	152,3 %	3 724	15,9 %	7	49	46	27
Nøkkeltall fra regnskapet for 2012	170,9 %	129,7 %	2 841	15,2 %	6	59	49	36

Nøkkeltall finansiering	Egenkapital prosent	Gjeldsgrad i %	Langsiktig gjeldsandel i %	Kortsiktig gjeldsandel i %	Langs. lager-finansieringsgrad i %	Finansieringsgrad i %
Nøkkeltall fra regnskapet for 2013	31,4 %	218,3 %	22,7 %	45,9 %	217,5 %	18,1 %
Nøkkeltall fra regnskapet for 2012	22,5 %	343,5 %	37,6 %	39,9 %	172,1 %	53,0 %

Vurdering av den økonomiske situasjonen og utviklingen

Lønnsomhet

Sirilund Rør AS er en håndverksbedrift som i tillegg til rørleggertjenester også driver med butikkutsal. Salgsinntektene kommer både fra tjenestevirksomheten og varesalg. Siden bruttofortjeneste er differansen mellom inntekter fra varesalg – inntakskost for de samme

varene, vil nøkkeltallet som beregnes for bruttofortjeneste i modellen ikke være korrekt etter definisjonen. Vi ser derfor bort fra dette nøkkeltallet.

Driftsinntektene har økt med 25 % i 2013 mens driftskostnadene har økt med 22,9 %. Driftsresultatet er mer enn fordoblet, og driftsmarginen har økt fra 2,7 % i 2012 til 4,5 % i 2013. Resultatgraden har økt fra 3,5 % til 4,6 %. Nøkkeltallene for lønnsomhet i % av omsetningen har altså økt. Det samme gjelder nøkkeltallene for avkastning i % av investert kapital. Totalrentabiliteten har økt fra 6,7 % i 2012 til 11,7 % i 2013. Egenkapitalrentabiliteten har økt til 38,3 % - mer enn en fordobling fra året før.

Totalkapitalen har gått ned, hovedsakelig fordi bedriften i løpet av året har redusert finansielle anleggsmidler med over 2 millioner. Kapitalens omløpshastighet har økt fra 1,9 til 2,5.

Siden totalrentabiliteten er produktet av resultatgraden og kapitalens omløpshastighet, kan bedringen forklares med økt resultatgrad og mer effektiv bruk av kapitalen.

Egenkapitalrentabiliteten før skatt har økt fra 16,9 % til 38,3 %. Økt lønnsomhet og lavere gjennomsnittlig gjeldsrente (fra 2,8 % til 2,1 %) bidrar til å forklare dette.

Finansiering

Alle anleggsmidlene er langsiktig finansiert. Finansieringsgrad 1 utgjør 18,1 %. Minstekravet er at den skal være < 100 %.

Arbeidskapitalen utgjør 217,5 % av varelageret. Svært bra i forhold til kravet om at den bør utgjøre 50 – 100 %. Det generelle kravet om at alle anleggsmidlene og en betryggende del av omløpsmidlene skal være langsiktig finansiert, er oppfylt. Arbeidskapitalen utgjør 15,9 % av omsetningen. Normen her er 10 – 15 %. (Dette nøkkeltallet er ikke tatt med i lærebokteksten).

Egenkapitalandelen har økt til 31,4 %. Årsaker er redusert totalkapital og økt egenfinansiering. Egenkapitalprosenten ligger dermed innenfor normen på 30 – 40 %, og soliditeten må anses som tilfredsstillende.

Likviditet

Likviditetsgrad 1 ligger tett opp mot normen på 200 %, likviditetsgrad 2 langt over normen på 100 %. Arbeidskapitalen utgjør 15,9 % av omsetningen. Normen er 10 % - 15 %.

Gjennomsnittlig lagringstid har gått ned med 10 dager og gjennomsnittlig kredittid til kunder har gått ned fra 49 til 46 dager. Kredittiden til leverandører har gått ned enda mer, og er vesentlig lavere. Forholdet mellom kredittider til kunder og leverandører har utviklet seg i ugunstig retning. Bortsett fra dette viser alle nøkkeltallene god og forbedret likviditet.

Konklusjon

Den økonomiske situasjonen til Sirilund Rør AS er tilfredsstillende, og utviklingen det siste året har vært positiv. Et forbedringstiltak kan være å få ned kredittiden til kunder ytterligere ved å effektivisere faktureringsrutinene og korte ned betalingsfristene.

Oppgave 7.10 Petters Pitsa

Navn/oppgave: Oppgave 7.10

Regnskapsanalyse for Petters Pizza AS

Resultatregnskap	Regnskap for 2012	Regnskap for 2011	Endring	Endring i %
Salgsinntekt	14 010	13 369	+641	+4,8 %
Annen driftsinntekt				
Sum driftsinntekter	14 010	13 369	+641	+4,8 %
Varekostnad	4 084	3 731	+353	+9,5 %
Beholdningsendringer				
Lønnskostnad	5 473	5 224	+249	+4,8 %
Av- og nedskrivning	88	89	-1	-1,1 %
Andre driftskostnader	2 137	2 546	-409	-16,1 %
Sum driftskostnader	11 782	11 590	+192	+1,7 %
Driftsresultat	2 228	1 779	+449	+25,2 %
Finansinntekt (renteinntekt o.l.)	2	1	+1	+100,0 %
Finanskostnad (rentekostnad o.l.)		10	-10	-100,0 %
Ordinært resultat før skattekostnad	2 230	1 770	+460	+26,0 %
Skattekostnad på ordinært resultat	624	496	+128	+25,8 %
Ordinært resultat	1 606	1 274	+332	+26,1 %
Ekstraordinær inntekt				
Ekstraordinær kostnad				
Skattekostnad på ekstraordinært resultat				
Årsresultat	1 606	1 274	+332	+26,1 %

Balanse	Regnskap for 2012	Regnskap for 2011	Endring	Endring i %	Inngående balanse 2011
Eiendeler					
Sum anleggsmidler	622	675	-53	-7,9 %	741
Sum omløpsmidler	2 250	1 468	+782	+53,3 %	1 116
Varer	107	67	+40	+59,7 %	95
Kundefordringer	112	129	-17	-13,2 %	114
Sum eiendeler	2 872	2 143	+729	+34,0 %	1 857
Egenkapital og gjeld					
Sum egenkapital	287	223	+64	+28,7 %	194
Sum langsiktig gjeld	23	33	-10	-30,3 %	155
Sum kortsiktig gjeld	2 562	1 887	+675	+35,8 %	1 508
Leverandergjeld	424	324	+100	+30,9 %	314
Sum gjeld	2 585	1 920	+665	+34,6 %	1 663
Sum egenkapital og gjeld	2 872	2 143	+729	+34,0 %	1 857

Nøkkeltall lønnsomhet	Totalkapitalrentabilitet	Egenkapitalrentabilitet før skatt	Egenkapitalrentabilitet etter skatt	Bruttofortjeneste	Resultatgrad (%)	Driftsmargin (resultatet av driften i %)	Kapitalens omløpshastighet	Gjennomsnittlig gjeldsrente
Nøkkeltall fra regnskapet for 2012	88,9 %	874,5 %	629,8 %	70,8 %	15,9 %	15,9 %	5,6	26
Nøkkeltall fra regnskapet for 2011	89,0 %	848,9 %	611,0 %	72,1 %	13,3 %	13,3 %	6,7	0,6 %

Nøkkeltall likviditet	Likviditetsgrad 1 i %	Likviditetsgrad 2 i %	Arbeidskapital i kr	Arbeidskap. i % av oms.	Gj.sn. omløpsfart varelager	Gj. snittlig lagringstid	Gj. sn. kred. tid kunder	Gj. sn. kred. tid leverand.
Nøkkeltall fra regnskapet for 2012	87,8 %	83,6 %	-312	-2,2 %	47	8	2	26
Nøkkeltall fra regnskapet for 2011	77,8 %	74,2 %	-419	-3,1 %	46	8	3	25

Nøkkeltall finansiering	Egenkapital prosent	Gjeldsgrad i %	Langsiktig gjeldsandel %	Kortsiktig gjeldsandel %	Langs. lagerfinansiering	Finansieringsgrad i %
Nøkkeltall fra regnskapet for 2012	10,0 %	900,7 %	0,8 %	89,2 %	-291,6 %	200,6 %
Nøkkeltall fra regnskapet for 2011	10,4 %	861,0 %	1,5 %	88,1 %	-625,4 %	263,7 %

1. Vurdering av den økonomiske situasjonen:

Lønnsomheten er svært bra. Spisestedet har en sentral beliggenhet i forhold til reisende. I tillegg har den opparbeidet en trofast kundekrets på grunn av høy kvalitet. Salgsinntektene har økt med 4,8 % det siste året mens summen av driftskostnader bare har økt med 1,7 %. Dermed har både driftsmarginen og resultatgraden økt fra 13,3 % til 15,9 %. Små finansposter er årsaken til at de to nøkkeltallene er like store.

Totalrentabiliteten er på hele 88,9 %, omtrent uforandret fra året før (89,0 %).

Høy totalrentabilitet, en gjennomsnittlig gjeldsrente på 0 % og en egenkapitalandel på bare 10 % bidrar til en forrentning av egenkapitalen på hele 874,5 % før skatt.

Finansiering og likviditet. Petters Pitsa AS har en negativ arbeidskapital på 312. Verdien av anleggsmidlene er 622, mens den langsiktige kapitalen bare utgjør 310 (EK 287 og LG 23). Minstekravet om at anleggsmidlene skal være langsiktig finansiert er på langt nær innfridd. Dette illustreres også av finansieringsgrad 1 på 200,6 %. Denne bør være < 100 %. Nøkkeltallet for langsiktig lagerfinansiering viser at den negative arbeidskapitalen er nesten 3 ganger større enn varelageret. Egenkapitalandelen på 10 % er langt under de krav som normalt stilles til soliditet.

Likviditetsgrad 1 (87,8 %) og likviditetsgrad 2 (83,6 %) er langt under normene på 200 % og 100 %. Likviditetsgrad 1 er spesielt svak. Derimot er det positivt for likviditeten at lagringstiden er lav, at mesteparten av salget skjer kontant og at gjennomsnittlig kredittid til leverandørene er relativt lang. Bedriften har en stor kontantbeholdning, men halvparten forsvinner når utbyttet deles ut.

Konklusjon: Bedriften er svært lønnsom, men den innfrir ingen av de kravene det er vanlig å stille til finansiering og likviditet. En årsak er at mesteparten av årsresultatet blir tatt ut som utbytte. Så lenge lønnsomheten er så bra vil bedriften neppe ha problemer med å skaffe nødvendig driftskreditt til å dekke gjeldsposter ved forfall, men den har lite å gå på dersom de gode tidene skulle snu. Størrelsen på egenkapitalen har også betydning for hvor mye lån og kreditter bedriften kan oppnå. Bedriften bør holde tilbake en større del av årsoverskuddet for å bedre likviditeten og soliditeten. Vårt råd til bedriften er å øke egenfinansieringen kraftig inntil egenkapitalandelen kommer opp i minimum 20 %.

2. Vi finner avsatt utbytte de to siste årene finnes ved å trekke årets avsetning til annen egenkapital (opptjent egenkapital) fra årsoverskuddet.

	2012	2011	2010
Aksjekapital	100 000	100 000	100 000
Opptjent egenkapital	187 000	123 000	94 000
Sum egenkapital	287 000	223 000	194 000
Økning	64 000	29 000	
Årsresultat	1 606 000	1 274 000	935 000
- økning opptjent egenkapital (årets avsetning)	64 000	29 000	
Avsatt til utbytte	1 542 000	1 245 000	

(Tilleggskommentar: I balansen per 31.12. 2012 viser postene kasse/bank/post og kortsiktig gjeld store beløp. Når utbyttet utbetales, vil begge disse postene reduseres med 1 542 000 og balansesummen vil synke tilsvarende).

Oppgave 7.11 Husby og Heimly Arkitekter AS (vanskelig)

I oppgaven er tatt med regnskapstall for hele 5 år for å vise hvor raskt resultatene kan snu. I denne oppgaven skal vi først og fremst vurdere de nyeste regnskapstallene.

Husby og Heimly AS er en tjenesteytende bedrift. Produktene er tegninger, planer, modeller, sakspapirer m.m. Den langt viktigste driftskostnaden er lønnskostnaden. I produksjonsprosessen inngår en del materialer som blir ført på de ulike prosjektene. Varekostnaden omfatter slike. Arkitektkontoret driver ikke med innkjøp av varer for videresalg.

Om tolkning av ferdigmodellens nøkkeltall

Noen av nøkkeltallene som ferdigmodellen beregner, blir misvisende for denne bedriften fordi de blir beregnet etter formler som passer for handelsbedrifter. Det gjelder bruttofortjenesten og gjennomsnittlig kredittid til leverandører. Se bort fra disse i denne oppgaven.

Regnskapsanalyse for Husby og Heimly AS

Resultatregnskap	Regnskap for 2013	Regnskap for 2012	Endring	Endring i %
Salgsinntekt	26 521	29 647	-3 126	-10,5 %
Annen driftsinntekt				
Sum driftsinntekter	26 521	29 647	-3 126	-10,5 %
Varekostnad	682	1 479	-797	-53,9 %
Beholdningsendringer				
Lønnskostnad	21 612	24 117	-2 505	-10,4 %
Av- og nedskrivning	219	247	-28	-11,3 %
Andre driftskostnader	3 732	3 950	-218	-5,5 %
Sum driftskostnader	26 245	29 793	-3 548	-11,9 %
Driftsresultat	276	-146	+422	-289,0 %
Finansinntekt (renteinntekt o.l.)	120	174	-54	-31,0 %
Finanskostnad (rentekostnad o.l.)	16	9	+7	+77,8 %
Ordinært resultat før skattekostnad	380	19	+361	+1 900,0 %
Skattekostnad på ordinært resultat	124	13	+111	+853,8 %
Ordinært resultat	256	6	+250	+4 166,7 %
Ekstraordinær inntekt				
Ekstraordinær kostnad				
Skattekostnad på ekstraordinært resultat				
Årsresultat	256	6	+250	+4 166,7 %

Balanse	Regnskap for 2013	Regnskap for 2012	Endring	Endring i %	Inngående balanse 2012
Eiendeler					
Sum anleggsmidler	483	639	-156	-24,4 %	735
Sum omløpsmidler	14 482	13 815	+667	+4,8 %	19 916
Varer					95
Kundefordringer	5 224	5 909	-685	-11,6 %	114
Sum eiendeler	14 965	14 454	+511	+3,5 %	20 651
Egenkapital og gjeld					
Sum egenkapital	7 051	6 794	+257	+3,8 %	7 242
Sum langsiktig gjeld					
Sum kortsiktig gjeld	7 914	7 660	+254	+3,3 %	13 409
Leverandørgjeld	1 465	1 342	+123	+9,2 %	2 620
Sum gjeld	7 914	7 660	+254	+3,3 %	13 409
Sum egenkapital og gjeld	14 965	14 454	+511	+3,5 %	20 651

Nøkkeltall lønnsomhet	Totalkapitalrentabilitet	Egenkapitalrentabilitet før skatt	Egenkapitalrentabilitet etter skatt	Bruttofortjeneste	Resultatgrad (%)	Driftsmargin (resultatet av driften i %)	Kapitalens omløps-hastighet	Gjennomsnittlig gjeldsrente
Nøkkeltall fra regnskapet for 2013	2,7 %	5,5 %	3,7 %	97,4 %	1,5 %	1,0 %	1,8	0,2 %
Nøkkeltall fra regnskapet for 2012	0,2 %	0,3 %	0,1 %	95,0 %	0,1 %	-0,5 %	1,7	0,1 %

Nøkkeltall likviditet	Likviditetsgrad 1 i %	Likviditetsgrad 2 i %	Arbeidskapital i kr	Arbeidskap. i % av oms.	Gj.sn. omløps-fart varelager	Gj. snittlig lagringstid	Gj. sn. kred. tid kunder	Gj. sn. kred. tid leverand.
Nøkkeltall fra regnskapet for 2013	183,0 %	183,0 %	6 568	24,8 %			60	593
Nøkkeltall fra regnskapet for 2012	180,4 %	180,4 %	6 155	20,8 %			29	386

Nøkkeltall soliditet	Egenkapitalprosent	Gjeldsgrad i %	Langsiktig gjeldsandel %	Kortsiktig gjeldsandel %	Langs. lagerfinansiering	Finansieringsgrad i %
Nøkkeltall fra regnskapet for 2013	47,1 %	112,2 %		52,9 %		6,9 %
Nøkkeltall fra regnskapet for 2012	47,0 %	112,7 %		53,0 %		9,4 %

Utviklingen de siste 5 årene

Etter 3 år med voksende omsetning og resultater opplevde Husby og Heimly AS en kraftig nedgang i 2012. Omsetningen falt med kr 6 213 000, tilsvarende 17,3 %, mens driftskostnadene bare ble redusert med kr 739 000, tilsvarende 2,4 %. Bedriften fikk et negativt driftsresultat i 2012. Da omsetningen fortsatte å falle i 2013 satte bedriften inn tiltak for å redusere kostnadene. I løpet av året sank salgsinntektene med 10,5 %. Dette året ble driftskostnadene redusert med hele 11,9 %.

Vurdering av bedriftens økonomiske situasjon i 2013

Lønnsomhet

I 2013 er lønnsomheten fremdeles svak, men på vei oppover etter at bedriften har innført kostnadsreducerende tiltak. Totalrentabiliteten på 2,7 % er i underkant av risikofri markedsrente, og dekker ikke noe risikotillegg. Den viser likevel tydelig fremgang fra året før. Egenkapitalrentabiliteten har økt fra 0,3 % i 2012 til 5,5 %. Minstekravet som går ut på at egenkapitalrentabiliteten skal være større enn totalrentabiliteten er innfridd. Det skyldes at gjennomsnittlig gjeldsrente bare utgjør 0,2 %.

Selv om driftsmarginen og resultatgraden viser forbedring fra året før, er begge fremdeles svært knappe med henholdsvis 1,0 % og 1,5 %. Omsetningen kan ikke svikte mye før marginene er spist opp.

Finansiering og likviditet

Bedriften har en egenkapitalprosent på 47,1 og fremstår som svært solid.

Anleggsmidlene, som i denne bedriften bare utgjør $483/14965 = 3,2$ % av totalkapitalen, er langsiktig finansiert med svært god margin. Finansierungsgrad 1, som viser forholdet mellom anleggsmidler og langsiktig kapital, er 0,069 (6,9 %). Den langsiktige kapitalen består i dette tilfellet av bare egenkapital.

Bedriftens arbeidskapital utgjør 24,8 % av omsetningen. Det er langt over normen på 10 – 15 %.

Likviditetsgrad 1 og 2 har samme verdi (183 %) siden bedriften ikke har varelager. Det er litt under idealkravet på 200 % for likviditetsgrad 1 og langt over kravet på 100 % for likviditetsgrad 2. Tallet tyder på at bedriften fremdeles har god likviditet.

Gjennomsnittlig kredittid til kunder har økt fra 29 til 60 dager det siste året. Likviditetsmessig er dette negativt. Mange av oppdragene til et arkitektkontor går over lang tid. Medgått arbeidstid og materialer føres på det enkelte prosjektet etter hvert, og kundene faktureres etter avtale underveis i prosessen eller (ved mindre oppdrag) når arbeidet er utført. Med mindre Husby og Heimly AS har måttet øke kredittiden for å skaffe seg oppdrag, bør de effektivisere faktureringsrutinene.

Konklusjon

Lønnsomheten til arkitektkontoret er svak, men utviklingen gir grunnlag for optimisme. Bedriften har allerede gjennomført kostnadsreducerende tiltak, og har klart å snu et negativt driftsresultat til pluss. Bedriften er svært solid, og dermed i stand til å tåle svake resultater en stund fremover. Den vil neppe ha problemer med å skaffe seg nødvendig driftskreditt hvis likviditeten blir anstrengt. Den høye egenkapitalen sikrer kreditorene mot tap.

Oppgaven oppgir at Husby og Heimly er et velrenommert arkitektkontor som tradisjonelt har siktet seg inn mot det private boligmarkedet. Vårt råd er å foreta grundige

markedsundersøkelser for å finne ut om bedriften bør satse på andre deler av markedet for arkitekttjenester og/eller spesialisere seg ytterligere på boligmarkedet. Bedre markedsføring bør også vurderes. Bedriften bør spille på det kvalitetsstemplet den har i markedet, og sørge for å vedlikeholde dette gjennom faglig oppdatering av de ansatte og en personalpolitikk som fremmer kreativitet og samarbeid.